

"Дарын" мектеп-лицейі" КММ
қызметіндегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдаудың
талдамалық анықтамасы

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы Занына сәйкес жүргізді. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл туралы және Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және қарсы іс-кимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы №12 бұйрығымен бекітілген сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидалары туралы мемлекеттік ұйымдар үшін сыйбайлас жемқорлықтың алдын алушың кейбір мәселелері бойынша әдістемелік ұсынымдармен мекемелер қызметінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу қажет.

"Дарын" мектеп-лицейі" КММ қызметінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін 2025 жылғы 28 сәуірдегі №80 мектептің бұйрығымен келесі курамда жұмыс тобы құрылды:

- директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары Наталья Александровна Глядько;
- директордың тәрбие жұмысы бойынша орынбасары Наталья Анатольевна Аширова;
- бас есепші Инна Сергеевна Бабинова;
- материалды үстел есепшісі Евгения Николаевна Рогачева;
- іс жүргізуші Инна Викторовна Моложенко.

Талдау түрі: "Дарын" мектеп-лицейі" КММ қызметінің сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау мәніне ішкі талдау.

Талдаудың мақсаты мен міндеті: қалыптасқан тәжірибелерді, сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау жағдайлары мен себептерін анықтау.

Талдау көзені: 01.01.2024.-31.12.2024.

1 "Бөлімшенің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық және құқықтық актілердегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау" бағыты

Мектеп өз қызметінде басшылыққа алатын нормативтік құжаттар зерделенді:

- Қазақстан Республикасының Енбек Кодексі
- "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы,
- "Мемлекеттік сатып алу туралы" Қазақстан Республикасының Заңы,
- Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары.
- Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидалары.
- мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуудың, бастауыш, негізгі, негізгі орта және жалпы орта білім беретін оқу бағдарламаларын, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында лауазымдарды атқаратын педагог қызметкерлерді және оларға теңестірілген адамдарды атtestаттаудан өткізу қағидалары мен шарттары.

Қосымша білім беру және арнайы оқу бағдарламалары, сондай-ақ Білім және ғылым саласындағы өзге де азаматтық қызметшілер

- Білім беру үйымдары көрсететін мемлекеттік қызметтердің стандарттары мен регламенттері,

-Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі мемлекеттік үйымдардың басшыларын мемлекеттік білім беру, мектепке дейінгі, орта білім беру үйымдарының басшылары лауазымына конкурстық тағайындау, қосымша білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламалары кағидалары мен регламенттері

- Мектеп Жарғысы

Жүргізілген талдау нәтижелері бойынша әкімшілік - басқару персоналының өз қалауы бойынша шешімдер қабылдауына ықпал ететін, жеке тұлғалардың өз құқықтары мен заныңды мұдделерін іске асыру кезінде кедергілер жасауға ықпал ететін, нормативтік құқықтық актілерді өз бетінше түсіндіруге мүмкіндік туғызатын құқықтық олқылықтар белгіленбegen. Дискрециялық өкілеттіктер мен нормалардың болуы белгіленбegen.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтауға жүргізілген талдау жүргізу кезінде

- лауазымды адамның өз қалауы бойынша шешім қабылдауына ықпал ететін ережелер,
- жеке және заныңды тұлғалардың өз құқықтары мен заныңды мұдделерін іске асыруы кезінде кедергілер жасауға ықпал ететін ережелер,
- нормативтік актілерді өз бетінше түсіндіру мүмкіндігін туғызатын құқықтық олқылықтар анықталған жоқ.

2. "Үйымдастырушылық-басқарушылық қызметтегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау" бағыты

1. Қызметкерлерді басқару

2024 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша Саны:

- педагогтар - 116 адам
- басқарушы қызметкерлер - 9 адам
- әкімшілік-көмекші қызметкерлер - 11 адам
- қызмет көрсету және техникалық қызметкерлер - 20 адам

Бала күтімі бойынша декреттік демалыстағы қызметкерлер - 8 адам. Бос лауазымдар - 1 (педагог-психолог)

Мектеп азаматтардың өтініштері бойынша статистикалық есепті және кадрлар қозғалысы бойынша есепті уақтылы дайындауды және тапсырады.

Барлық қызметкерлер лауазымдарға қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келеді және тиісті білімі бар.

Откізілген кезеңде тәртіптік жауапкершілікке - 11 тартылды.

Талданатын кезеңде ҚР Білім және ғылым министрінің міндеттін атқарушының 2016 жылғы 8 қантардағы №9 бүйрығымен бекітілген педагогикалық әдеп ережелерін сақтамағаны үшін педагогтерді жауапкершілікке тарту фактілері жоқ.

алданған кезеңде – 16 педагог, 3 қызмет көрсетуші және техникалық қызметкер қабылданды; 22 қызметкермен шарт бұзылды, оның ішінде тараптардың қызметкерлермен келісімі бойынша - 15; еңбек шартының мерзімі аяқталғаннан кейін - 7.

Қызметкерлерді қабылдау және жұмыстан шығару кезінде директор ҚР Еңбек кодексін, сондай-ақ мектептің ұжымдық шартын қатаң басшылыққа алады. Еңбек кодексін бұзу анықталған жок.

Педагогтердің біліктілігін арттырудан өту мерзімі мен тәртібі сақталды.

Мектеп сайтында Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқыты қалыптастыру бойынша іс-шаралар жоспары мен ақпараттық материал орналастырылған, ата-аналар мен оқушылардың етініштері үшін, сондай-ақ қызметкерлердің бұзылу фактілері туралы хабарлау үшін электрондық сенім жәшігі жасалған. Педагогті жұмысқа қабылдау ҰБДБ базасы арқылы автоматтандырылған. "Парус" бағдарламасына сәйкес жиынтық жүктеме бір жарым болуы керек мөлшерлеме яғни 24 сағат, нормадан жоғары бағдарлама жалақыны блоктайты. Откізу жүйесі бойынша мектепке кіру.

Enbek.kz сайтында жұмыс беруші енбек шарты туралы мәліметтер көрсетіледі. E-Otinish веб-сайтының арқасында жұмыс автоматтандырылған. Персоналды басқару жөніндегі қызметке ішкі талдау жүргізу кезінде:

- мұдделер қақтығысы
- жұмысқа қабылданған қызметкерлердің басшымен үлестес болуы
- Мемлекеттік сатып алу, жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қабылдау кезінде және мектеп қызметіне қатысты басқа да іс-әрекеттерде лауазымды тұлғалардың үлестес болуы.
- жақын туыстарының, жұбайлары мен жекжаттарының бірлескен жұмысы.
- қолданыстағы заңнамамен лауазымды тұлғалар үшін белгіленген сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қабылданған шектеулер мен тыйымдарды бұзу анықталмады.

2. Бақылау функцияларын іске асыру (есеп бөлімінің қызметі)

Қамқоршылық кеңестің отырысында келесі сұрақтар тыңдалды:

- Балалардың тамақтануын ұйымдастыруды бақылау, Мектеп асханасының жұмысы
- Балалар жаракаттануының алдын алу және білім беруді ұйымдастыру кезінде қауіпсіз жағдайлар жасау жөніндегі жұмысты талдау
- Оқушылардың суицидтік мінез-құлқының алдын алу бойынша мектеп психологының жұмысы
- Оқушыларды еңбекке тәрбиелеу мәселелері
- Мектептің материалдық-техникалық базасын нығайту туралы, 2024-2025 оқу жылына дайындық
- Жазғы кезеңде "әлеуметтік осал" санатындағы білім алушыларға қала сыртындағы лагерьлерге тегін жолдама беру туралы мәселені қарау
- Мектеп директорының 2024 жылдың жазғы кезеңінде жүргізілген жөндеу жұмыстары туралы есебі
- 2024-2025 оқу жылында тәрбие жұмысын ұйымдастыру
- "Мектепке жол" акциясының қорытындысы.

3. Мемлекеттік сатып алу бойынша мұдделер қақтығысы.

2024 жылға бекітілген Мемлекеттік сатып алу жоспарына сәйкес

112 - баға ұсыныстарына сұрау салу жүргізілді

27 - бір көзден өткізілмеген сатып алулар.

18 - бір көзден тікелей шарт жасасу жолымен.

1 - ашық конкурс.

2- конкурстың екінші кезеңі негізdemelіk келісімді пайдалануымен

15 - электрондық дүкен. Барлығы 178 сатып алу.

4. Мемлекеттік қызмет көрсету кезінде сыйбайлар жемқорлық тәуекелдерін анықтау бойынша талдау.

"Дарын" мектеп-лицейі " КММ балама негізде egov.kz арқылы 5 мемлекеттік қызмет жүзеге асырылады.

1) денсаулық жағдайы бойынша ұзақ уақыт бойы бастаудың, негізгі орта, жалпы орта білім беру үйымдарына бара алмайтын балаларды үйде жеке тегін оқытуды үйымдастыру үшін құжаттарды қабылдау 10 қызмет.

2) жалпы білім беретін мектептерде білім алушылар мен тәрбиленушілердің жекелеген санаттарына тегін және женілдікпен тамақтандыруды ұсыну.

Бұл қызметті 28 окушы үәкілетті органның кенесі арқылы алды.

3) мемлекеттік білім беру мекемелерінің білім алушылары мен тәрбиленушілерінің жекелеген санаттарына қала сыртындағы және мектеп жаңындағы лагерьлерде демалысты ұсынуға құжаттар қабылдау және жолдама беру. Осы қызметті көрсету үшін көрсетілетін қызметті берушінің (мектептің) кенесіне 11 өтініш түсти.

4) мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту, бастаудың, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру үйымдарының педагогтеріне біліктілік санаттарын аттестаттаудан (растадан) өту үшін құжаттарды қабылдау. 2023-2024 оку жылында мектептің 27 педагогы аттестаттау рәсімінен өтті, оның ішінде: 7 педагогқа "педагог-модератор" санаты берілді, 10 педагогқа "педагог-сарашы" санаты берілді, 1 педагог "педагог-сарашы" санатын растады, 9 педагог "педагог-зерттеуші" санатын растау рәсімінен өтті.

Ағымдағы оқу жылында аттестаттау рәсіміне 24 педагог қатысады, оның ішінде 1 педагог мерзімінен бұрын. "Педагог-модератор" санатын беруге 6 педагог өтініш берді, 1 педагог "педагог-модератор" санатын растауға өтініш берді. "Педагог-сарашы" санатын беруге мектептің 6 педагогы өтініш берді. "Педагог-зерттеуші" санатын беруге 4 педагог, растауга - 5 педагог өтініш берді. "Педагог-шебер" санатына 1 педагог санатты растауға және осы санатты беруге 1 педагог өтініш берді.

5) бастаудың, негізгі орта, жалпы орта білім беру үйымдары арасында балаларды ауыстыру үшін құжаттарды қабылдау. Ата-аналарына (занды өкілдеріне) 2 окушы көрсетілді.

6) бастаудың, негізгі орта жалпы білім беру бағдарламалары бойынша оқыту үшін ведомстволық бағыныстырылғына қарамастан білім беру үйымдарына құжаттарды қабылдау және окута қабылдау. Электрондық форматта жалпы орта білім беру.

Сакураның автоматтандырылған жүйесі арқылы электронды түрде 130 өтініш он және 154 өтініш теріс өндеді.

7) телнұсқаларды беру

Мемлекеттік қызметтер көрсету бекітілген стандарттар бойынша нормаларға сәйкес келеді.

Есепті кезеңде бұзушылықтарға жол берілмегі, Мемлекеттік қызмет көрсету мерзімдері, Мемлекеттік қызмет көрсету сапасына шағымдар түскен жоқ.

Жақтілерге ішкі талдау жүргізу кезінде жауапты тұлғалардың стандарттарда көзделмеген құжаттарды талап етуі анықталған жоқ. Мемлекеттік қызметтер уақтылы көрсетілді.

Мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі туралы ақпарат мектептің сайтында, сондай-ақ "Дарын" мектеп-лицейі" КММ ғимаратында Петропавл қаласы Алматы көшесі 4 мекенжайы бойынша 8 (7152) 46-41-72 телефоны бойынша қашықтықтан қол жеткізу режимінде Мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі мен мәртебесі туралы ақпарат алуға мүмкіндік бар.

Мемлекеттік қызмет көрсетуді бақылауды қамтамасыз ету мақсатында ай сайын білім бөліміне есепті ақпаратты ұсыну жүзеге асырылады. Директор жаңындағы планерлерде тоқсанына бір рет "Дарын" мектеп-лицейі" КММ Мемлекеттік қызмет көрсету бойынша жауапты тұлғалар ақпарат береді.

Ағымдағы оқу жылында алушылардың мемлекеттік қызмет көрсету мәселелері бойынша шағымдары түскен жоқ.

5) Өзге де мәселелер (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды іске асыру бойынша қабылданатын шаралар)

Құқықтық сауаттылық деңгейін арттыру мақсатында жалпыға бірдей құқықтық оқыту бойынша сабактар үнемі өткізіліп тұрады.

Сыбайлас жемқорлық қөріністерінің алдын алу және жолын кесу мақсатында қарамағындағылармен жеке - тәрбие жұмысы тұрақты негізде жүргізіледі.

Мектеп фойесінде Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыпта стенд, "Мемлекеттік қызметтер" стенді, Қамқоршылық кеңестің жұмысы туралы ақпараты бар стенд ресімделді. Кеңесті қалыптастыру тәртібі мен құзыреті Қамқоршылық кеңес туралы ережеде айқындалады. Мектептің тәрбие жұмысының жоспарына оқушылардың сыбайлас жемқорлық қөріністеріне төзбеушілігін қалыптастыруға бағытталған сынның сағаттары енгізілді.

Мектепте "Адал Үрпак" клубы жұмыс істейді. Сурет байқаулары, оқушылармен әнгімелер мен тренингтер, сауалнама, бірыңғай ақпараттық құндер, "парасаттылық сағаты", мектептегі пікірталастар өткізіледі. Директордың тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасарлары сыбайлас жемқорлыққа нөлдік төзімділікті қалыптастыруға мақсатында директор жаңындағы педагогикалық кеңестер мен кеңестерде сез сөйлейді.

Мектеп сайтында "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмыс" қойындысы бар, онда "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы, Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт және "Дарын" мектеп-лицейі" КММ педагогикалық әдеп кодексі орналастырылған, Педагогикалық әдеп жөніндегі кеңес жұмыс істейді.

Білім беру үйімінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметінің тиімділігі, оның ішінде мектеп қоғамдастығының оның іс-шараларын іске асыруға қатысуымен қамтамасыз етіледі. Осы мақсатта ата-аналарға арналған "Дарын" мектеп-лицейі" КММ әкімшілігі мектеп ұжымының мүшелеімен өзара іс-қимыл процесінде кездескен сыбайлас жемқорлыққа бағытталған фактілер туралы жазбаша, ауызша нысанда шағымдар мен өтініштер беру мүмкіндігін қамтамасыз етті. "Дарын" мектеп-лицейі" КММ-де білім берудің жай-күйі мен дамуы туралы ақпарат, ата-аналарды бюджет қаражатының жұмсалуы туралы, жоспарланған жөндеу жұмыстары туралы

хабардар ету тұракты негізде ата-аналар чаттары арқылы ата-аналар жүртшылығына жеткізіледі.

Электрондық пошта мекенжайы, сенім телефоны бар хабарландырулар мектеп фойесінде, мектеп сайтында ақпараттық стендтерде орналастырылған және мектептің ата-аналар чаттары мен әлеуметтік желілері арқылы окушылар мен ата-аналардың назарына жеткізілген.

Жалпы ұсыныстар:

- сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін арттыру бойынша жұмысты жалғастыру, қызметтік және педагогикалық этиканы сақтау, "Педагог мәртебесі туралы" Занды іске асыру, педагогтердің кәсіби қызметіндегі құқықтарын сақтау;
- мектеп қызметінің сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу бойынша талдамалық анықтаманың қорытындылары мектеп сайтында орналастырылсын, мектептің таяудағы педагогикалық көнеспінде қаралсын;
- көрсетілетін қызметті берушінің көрсетілетін қызметті алушымен тікелей байланыс тәуекелін болдырмау мақсатында электрондық үкімет порталы арқылы немесе Азаматтарға арналған қорпорация арқылы баламалы түрде алынатын көрсетілетін мемлекеттік қызметтер санын барынша азайту;
- электрондық мемлекеттік қызметтерді танымал ету бойынша түсіндіру іс-шараларын тұракты негізде жүргізу;
- жауапты қызметкерлерді тарта отырып, білім беру мекемелерінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілерді зерделеу бойынша тұракты негізде сабактар өткізу.

Жұмыс тобы:

 Н.А.Глядько
 Н.А.Аширова
 Е.Н.Рогачёва
 И.С.Бабинова
 И.В.Моложенко